

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 70.106 van 9 december 1997
in de zaak A. 48.229/XII-368.**

In zake : Gisèle DE VOS,
die woonplaats kiest bij
Advocaten Fr. MAERTEN en L. BLONTRÖCK,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Sint-Michielslaan 55, bus 6

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Binnenlandse Zaken en Ambtena-
renzaken.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Gisèle DE VOS
op 11 september 1992 heeft ingediend om de vernietiging
te vorderen van het koninklijk besluit van 29 juni 1992
houdende handhaving van de haar door de gouverneur van
de provincie Antwerpen op 8 november 1991 opgelegde
tuchtstraf van het ontslag van ambtswege;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
F. DE BUEL;

Gelet op de beschikking van 9 november 1994
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste
memories;

Gelet op de beschikking van 29 september 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 november 1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat F. KENIS, die loco Advocaten Fr. MAERTEN en L. BLONTRÖCK verschijnt voor verzoekster, en van Adjunct-adviseur G. ENGELS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

- 1.1. Op 9 augustus 1991 verklaart het Hof van Beroep te Antwerpen verzoekster, adjunct-politie-commissaris te Mechelen, schuldig aan twee misdrijven :
1. het bedrieglijk wegnemen van twee staafjes voor bloembemesting en een zakje pralines in een warenhuis en
 2. huisdiefstal van een onbepaald aantal rollen toiletpapier.

Het Hof gelast evenwel de opschorting van de uitspraak van de veroordeling gedurende een termijn van één jaar.

- 1.2. Op 5 november 1991 wordt verzoekster gehoord door de gouverneur van de provincie Antwerpen. Blijkens het proces-verbaal van dit verhoor hebben verzoeksters advocaten gevraagd dat "zij niet zou veroordeeld worden

tot een van beide maximumstraffen, rekening houdend met de geringe omvang van de feiten en de omstandigheid dat het Hof van Beroep de opschorting uitsprak voor de minimum duur van één jaar".

1.3. De gouverneur besluit, op 8 november 1991, verzoekster, met onmiddellijke ingang, de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen.

In die tuchtbeslissing overweegt de gouverneur, onder meer, dat "door de in kracht van gewijsde gegane uitspraak van het Hof van Beroep d.d. 9 augustus 1991 bewezen is dat (verzoekster) zich heeft schuldig gemaakt aan een warenhuisdiefstal en aan diefstal ten nadele van haar werkgever", dat "door de gerechtelijke uitspraak en de stukken van het dossier vaststaat dat (verzoekster) dermate de waardigheid van haar ambt in gevaar heeft gebracht en tekort is geschoten in haar beroepsplichten, dat het uitgesloten is dat betrokkene nog verder haar functie in het politiekorps van Mechelen kan waarnemen" en dat "rekening houdend met alle omstandigheden, de zwaarste tuchtstraf zich niet opdringt, doch dat door de aard van de bewezen feiten en de functie van (verzoekster) op het ogenblik van deze feiten, de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege aangewezen is".

1.4. In het op 20 november 1991 aan de Koning gerichte beroep stelt verzoeksters raadsman dat "de beslissing van 8 november 1991 vertrekt van een fundamenteel onjuist gegeven : het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen d.d. 9 augustus 1991 heeft immers helemaal geen straf uitgesproken" en dat "in ieder geval de uitgesproken tuchtmaatregel onevenredig zwaar (is) t.o.v. de feiten".

Na verzoekster gehoord te hebben wordt op 29 juni 1992 de thans bestreden beslissing genomen.

2.1. Overwegende dat verzoekster in een enig middel de schending aanvoert van "de noodzaak van een behoorlijk motief, van het beginsel van het gezag van gewijsde in rechtszaken en van de wet van 29 juli 1992 (lees: 1991) op de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen", doordat zij gestraft wordt met het ontslag van ambtswege, terwijl het Hof van Beroep te Antwerpen in zijn arrest van 9 augustus 1991 haar voor de ten laste gelegde feiten geen straf opgelegd heeft zodat "een onwettige tegenstrijdigheid ontstaat tussen de houding van de strafrechter en die van de toezichthoudende overheid" en terwijl de bestreden beslissing geen concrete redenen vermeldt waarom de verwerende partij van oordeel kon zijn toch een maximumstraf te moeten opleggen; dat zij het middel als volgt toelicht: het Hof van Beroep heeft in zijn arrest overwogen dat "het gevoerde strafonderzoek niet in verhouding stond met het belang van de zaak", dat de ontvreemde zaken een geringe waarde hadden en dat dergelijke feiten "normaal zouden worden bestraft met politiestraffen" en het heeft de opschorting van de uitspraak gelast voor de duur van een jaar; toch heeft de gouverneur van de provincie Antwerpen, en vervolgens de Koning bij de bestreden handhavingsbeslissing, een maximumstraf opgelegd, evenwel zonder rekening te houden met de redenen waarom de strafrechter de opschorting van de uitspraak bevolen heeft, te weten de reclassering van verzoekster te verzekeren, en zonder aan te geven in welk opzicht de gepleegde feiten het belang van de dienst of de waardigheid van het beroep in het gedrang zouden hebben gebracht;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop, samengevat, antwoordt wat volgt: de motivering van de bestreden beslissing verwijst naar de motieven van de beslissing van 8 november 1991 van de provinciegouverneur, inzonderheid waar gesteld is dat de feiten bewezen waren en dat zij een inbreuk op de tucht uitmaakten; het

bestreden besluit is zelf ook afdoende gemotiveerd door de vermelding dat de bewezen bevonden feiten in hoofde van verzoekster volstrekt ontoelaatbaar waren vermits zij in de uitoefening van haar ambt misdrijven moest opsporen en vaststellen, waardoor zij een bijzonder vertrouwen genoot terwijl precies dat vertrouwen door het plegen van de feiten ernstig gekrenkt is; de opschorting van de uitspraak op strafrechtelijk vlak kan geen tuchtmaatregel in de weg staan; door het toekennen van een gunstmaatregel -de opschorting van de veroordeling teneinde de reclassering van de betrokkene niet te hinderen- stelt de strafrechter een einde aan het strafgeding maar het gezag van gewijsde kleeft aan wat de strafrechter zeker en noodzakelijk over de strafvoordeling besloten heeft, in dit geval dat verzoekster schuld heeft aan de misdrijven van diefstal en huisdiefstal, en verhindert het instellen van een tuchtprocedure en het opleggen van een tuchtstraf niet; weliswaar mag, zoals uiteengezet in het arrest BUYCK, nr. 32.705 van 6 juni 1989, de tuchtoverheid, in geval de betrokkene de opschorting van de uitspraak verkregen heeft, niet steunen op een louter abstracte kennis van de feiten en moet zij eventueel zelf een nieuw onderzoek instellen maar in dit geval kende de verwerende partij de feiten voldoende om de zwaarwichtigheid ervan afdoende te beoordelen; de bestreden beslissing is ook gemotiveerd zoals de wet van 29 juli 1991 dat vereist vermits zij verwijst naar de overwegingen die de provinciegouverneur tot zijn beslissing hadden gebracht, naar de vaststelling dat de strafrechter de schuld van verzoekster vastgesteld heeft en naar de feiten die de reden waren om de tuchtstraf op te leggen, deze "beoordelend uit hoofde van het ambt van wie de feiten pleegde";

2.3. Overwegende dat verzoekster in de memorie van wederantwoord uiteenzet dat de bestreden beslissing een passe-partout-motivering bevat omdat er niet uit opgemaakt kan worden waarom de verwerende partij van

oordeel was dat, in weerwil van de omstandigheid dat de strafrechter van oordeel was dat geen straf moest worden opgelegd wegens de geringe waarde van het ontvreemde, de straf een maximumstraf moest zijn en omdat de verwijzing naar het "volstrekt onaanvaardbare" van verzoeksters daad als motivering niet voldoet vermits niet elke misdraging automatisch met een uitsluiting uit het korps moet beteugeld worden; dat zij verder betoogt dat het Hof van Beroep haar reclassering beoogde hetgeen voor een lid van het politiepersoneel betekent dat hij niet definitief uit het korps gestoten wordt, dat de tucht-overheid enkel een maximumstraf mag opleggen voor zover zij in het dossier redenen aantreft om af te wijken van de houding van de strafrechter, dat in haar geval de tucht-overheid alleen een abstracte kennis had van de feiten door middel van het arrest van het Hof van Beroep en dat geen nader onderzoek gevoerd is over de vraag of de feiten het behoud van verzoekster in haar ambt verhinderden bij zoverre dat de Raad van State zelfs niet bij machte is de evenredigheid van de tuchtmaatregel met de gepleegde feiten na te gaan, zeker nu zij toch om medische redenen definitief ongeschikt bevonden is voor de dienst en derhalve haar ambt niet opnieuw zou opnemen; dat zij ook nog stelt dat de vermelding dat een diefstal door een adjunct-politiecommissaris ieder behoud in het korps geheel en a priori uitsluit, geen voldoende motivering is wanneer de strafrechter precies met het oog op de reclassering van de betrokkene geen straf uitgesproken heeft, maar integendeel aangegeven heeft dat de zaak van verzoekster normaal slechts een politiestraf verdiende;

3.1. Overwegende dat de tuchtvordering en de strafvordering verschillen door hun grondslag, hun draagwijdte en het erdoor nagestreefde doel; dat indien eenzelfde gedraging een tuchtvergrijp en een strafrechtelijk misdrijf is, beide soorten bestraffing afzonderlijk in werking gesteld kunnen worden zonder dat de

tuchtoverheid, in beginsel, door de uitspraak van de strafrechter gebonden is; dat de materiële rechtskracht van de uitspraak op strafrechtelijk gebied evenwel inhoudt dat de uitspraak van de strafrechter waarbij deze de feiten bewezen vindt de tuchtoverheid op dat punt bindt;

Overwegende dat in het onderhavige geval de strafrechter de feiten als bewezen heeft beoordeeld maar op het stuk van de straftoemeting aan de verzoekende partij de gunst van de opschorting van de veroordeling toegestaan heeft; dat, vermits de tuchtoverheid niet gebonden is door de wijze waarop de strafrechter de gedragingen van de betrokkene beoordeeld heeft, die uitspraak niet tot gevolg heeft dat de tuchtoverheid daardoor belet wordt haar eigen bevoegdheid, zoals zij bij de wet is geregeld, uit te oefenen; dat echter wel de vraag kan rijzen of de tuchtoverheid haar eigen beoordelingsmacht naar behoren heeft uitgeoefend; dat de verzoekende partij in dat verband stelt dat niet blijkt -zeker niet uit de termen van de beslissing- waarom de verwerende partij van oordeel was dat de feiten, die zo weinig zwaarwichtig waren dat de strafrechter gemeend heeft er de opschorting van de veroordeling aan te kunnen verbinden, toch met een van de maximumstraffen moest beteugeld worden;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in de bestreden beslissing ten aanzien van de opgelegde tuchtstraf overwogen heeft dat "de strafmaat opgelegd door de strafrechter geen implicaties kan hebben op de uitspraak door de tuchtoverheid" en dat "de feiten van diefstal in hoofde van iemand in het ambt van adjunct-politiecommissaris en bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de Procureur des Konings, die moet toezien op de misdrijven door derden gepleegd, onaanvaardbaar zijn en de reïntegratie binnen het korps geheel uitsluiten"; dat die

motivering duidelijk aangeeft waarom de verwerende partij van oordeel was dat zij de tuchtstraf van het ontslag ambtshalve kon opleggen, zodat voldaan is aan de voorschriften van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

3.3. Overwegende dat de Raad van State zich bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid niet in de plaats kan stellen van de tuchtoverheid; dat hij inzonderheid, als de strafrechter tot de opschorting van de uitspraak besloten heeft, niet in de plaats van de tuchtoverheid kan oordelen over de opportuniteit om voor dezelfde feiten een tuchtsanctie op te leggen; dat hij niettemin bevoegd is om na te gaan of de tuchtoverheid rechtmatig haar vaststelling betreffende de ware toedracht der feiten en het tuchtrechtelijk karakter ervan heeft kunnen doen en of de straf welke zij opgelegd heeft niet buiten elke redelijke verhouding staat tot die feiten;

3.3.1. Overwegende, wat de toedracht van de feiten betreft, dat de verwerende partij gesteund heeft op het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 9 augustus 1991; dat dit arrest weliswaar bondig maar toch duidelijk en concreet de misdragingen van de verzoekende partij uiteenzet; dat trouwens de verzoekende partij er niet toe gekomen is, noch tegenover de tuchtoverheid, noch tegenover de Raad van State, te verduidelijken op welke punten het arrest van het Hof van Beroep de feiten onvolledig of ongenueanceerd zou hebben weergegeven; dat de Raad dan ook geen reden ziet om aan te nemen dat de verwerende partij, het arrest van het Hof van Beroep voor ogen, over onvoldoende gegevens beschikte om de feiten in het juiste daglicht te plaatsen en er een voldoende basis in te vinden voor het instellen van een tuchtprocedure;

3.3.2.1. Overwegende dat verzoekster zich schuldig heeft gemaakt aan twee diefstallen; dat het misdrijf van diefstal principieel en ongeacht de waarde van het ontvreemde voor een politieambtenaar een strenge straf wettigt; dat aldus, in acht genomen de onkreukbaarheid die van elke politieambtenaar verwacht mag worden, een maatregel van verwijdering uit de dienst niet onredelijk kan worden genoemd; dat zulks des te meer geldt naarmate de betrokkene een hogere graad bekleedt binnen het politiekorps en er van hem meer verantwoordelijkheidszin en persoonlijke discipline verwacht mag worden; dat verzoekster als adjunct-politiecommissaris een hoge graad bekleedde binnen het politiekorps van de stad Mechelen;

3.3.2.2. Overwegende dat de uitspraak van de strafrechter om aan de verzoekster de gunst toe te kennen van de opschorting van de uitspraak gedurende een jaar -maatregel die ertoe strekt, in de gevallen waarin enerzijds de inbreuk te ernstig is om te worden geseponneerd maar waarin anderzijds gevreesd kan worden dat elke veroordeling, weze het met uitstel, een nadelige invloed zal hebben op de reeds tot stand gekomen of verwachte verbetering van de betrokkene, dus op zijn maatschappelijke reïntegratie- door het bestuur in zijn besluitvorming betrokken moet worden in die zin dat het bij het nemen van de beslissing over de zwaarte van de op te leggen tuchtstraf niet vermag zonder deugdelijke reden, die verband houdt met zijn eigen opdracht, de uitspraak van de strafrechter naast zich neer te leggen; dat anders gesteld, de opschorting van de uitspraak de tuchtoverheid niet belet toch een strenge straf op te leggen wanneer zij daarvoor, in het kader van de specifieke opdracht die zij heeft, een aanvaardbare reden heeft;

3.3.2.3. Overwegende dat de strafrechter de door verzoekster gepleegde feiten als een eerder licht vergrijp behandeld heeft; dat de voor diezelfde feiten door de verwerende partij opgelegde tuchtstraf wel zwaar is, maar dat het niet de zwaarst mogelijke is en dat, om de redenen vermeld sub 3.3.2.1., de verwerende partij bij de beoordeling van de strafmaat streng mocht zijn; dat

in die omstandigheden de Raad van State niet kan besluiten tot de kennelijke onredelijkheid van de opgelegde tuchtstraf; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negen december 1900 zevenennegentig, door de XI^{de} kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.